МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. І. Сікорського

Кафедра Інформатики та програмної інженерії (повна назва кафедри, циклової комісії)

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліна «Основи програмування» (назва дисципліни) на тему: «Гра у 15»

> Студента 1 курсу, групи ІП-15 Мельника Данила Євгенійовича

Спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»

Керівник ст.в. Головченко М. М.

		Кількість балів:
Члени комісії		К.т.н.доц. Муха. І.П
	(підпис)	(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)
		Ст.в. Головченко М.М.
	(підпис)	(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. І. Сікорського

(назва вищого навчального закладу)

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Дисципліна Основи програмування

Напрям "Програмна інженерія"

Курс <u>1</u> Група <u>ІП-15</u>

Семестр <u>2</u>

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу студента

	Мельника Данила Євгенійовича	
	(прізвище, ім'я, по батькові)	_
1. Тема роботи	«Гра у 15»	
		_
		_
2. Строк здачі с	тудентом закінченої роботи 12 червня 2022 року	_
		-
<u> </u>		
1		
٠		
5.		
J.		

6. Дата видачі завдання <u>10.02.2022</u>

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

No	Назва етапів курсової роботи	Термін	Підписи
Π/Π		виконання	керівника,
		етапів роботи	студента
1.	Отримання теми курсової роботи	10.02.2022	
2.	Підготовка ТЗ	18.02.2022	
3.	Пошук та вивчення літератури з питань курсової роботи	05.04.2022	
4.	Розробка сценарію роботи програми	05.04.2022	
5.	Узгодження сценарію роботи програми з керівником	07.04.2022	
6.	Розробка (вибір) алгоритму рішення задачі	07.04.2022	
7.	Узгодження алгоритму з керівником	12.04.2022	
8.	Узгодження з керівником інтерфейсу користувача	12.04.2022	
9.	Розробка програмного забезпечення	10.04.2022	
10.	Налагодження розрахункової частини програми	10.04.2022	
11.	Розробка та налагодження інтерфейсної частини програми	01.05.2022	
12.	Узгодження з керівником набору тестів для контрольного прикладу	10.05.2022	
13.	Тестування програми	19.05.2022	
14.	Підготовка пояснювальної записки	25.05.2022	
15.	Здача курсової роботи на перевірку	12.06.2022	
16.	Захист курсової роботи	19.06.2022	

Студент		
	(підпис)	
Керівник М.		ст.в.Головченко М.
	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

<u>"12"</u> червня 2022 р.

АНОТАЦІЯ

Пояснювальна записка до курсової роботи: 64 сторінок, 19 рисунків, 22 таблиць, 1 посилання.

Об'єкт дослідження: головоломка «Гра у 15»

Мета роботи: дослідження розв'язання головоломки «Гра у 15»

Виконана програмна реалізація гри «Гра у 15» та алгоритмів її розв'язання, розроблений графічний інтерфейс для взаємодією користувача з ПЗ. Вивчено метод розробки програмного забезпечення з використанням парадигми програмування ООП.

3MICT

ВСТУП	6
1 ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ	7
2 ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ	8
2.1 Правила гри «Гра у 15»	8
3 ОПИС АЛГОРИТМІВ	. 14
3.1 Загальний алгоритм	. 14
3.2 Алгоритм випадкової генерації поля	. 15
3.3 Алгоритм зміни розташування поля користувачем	. 15
3.4 Алгоритм створення масиву послідовності дій для розв'язання	
пазла	. 16
3.5 Алгоритм заповнення рядка або стовпця відповідними значенням	Ш
	. 16
3.6 Алгоритм підстановки клітинок 10 і 14	. 17
3.7 Алгоритм заповнення останніх трьох клітинок	. 17
3.8 Алгоритм переміщення клітинки у певну позицію	. 18
3.9 Алгоритм переміщення пробіла у певну позицію	. 18
3.10 Алгоритм знаходження найкоротшого шляху між вершинами у	
графі за допомогою пошуку вшир	. 18
4 ОПИС ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	. 20
4.1 Діаграма класів програмного забезпечення	. 20
4.2 Опис методів частин програмного забезпечення	. 21
4.2.1 Стандартні методи	. 21
4.2.2 Користувацькі методи	. 24
5 ПЛАН ТЕСТУВАННЯ	. 44
5.1 План тестування	. 44
5.2 Приклади тестування	. 45
6 ІНСТРУКЦІЯ КОРИСТУВАЧА	. 56
6.1 Робота з програмою	. 56

6.2 Формат вхідних та вихідних даних	. 59
6.3 Системні вимоги	. 59
ВИСНОВКИ	. 61
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	. 62
ДОДАТОК А ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ	. 63
ДОДАТОК Б ТЕКСТИ ПРОГРАМНОГО КОДУ	. 66

ВСТУП

Завданням моєї курсової є програмна реалізація гри «Гра у 15» та реалізація алгоритму розв'язування цієї гри. Вона має прості правила та чітке представлення.

З точки зору програмування та створення алгоритмів вона об'єднує найцікавіші характеристики: математичну базу, зовнішню простоту та невизначену складність при пошуку оптимального розв'язання.

У своїй роботі я намагався приділити увагу не глибшому зануренню у нескінченний шлях оптимізації цієї задачі, а швидше зручності використання програми та надаванню фундаменту користувачеві, який можливо щойно познайомився з цією грою. Для цього я реалізував алгоритм подібний до того, як пазл розв'язує людина, поступово заповнюючи окремі ділянки поля потрібними значеннями.

1 ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Розробити програмне забезпечення, що буде реалізовувати гру «Гра у 15», режим автоматичної гри для неї та виконання наступного кроку.

Вхідними даними для даної роботи ε згенероване випадковим чином або задане користувачем поле для гри, що може бути розв'язаним.

Програма має перевіряти дані на можливість розв'язку та за потреби корегувати їх, якщо матриця була згенерована, або запитувати нові дані, якщо введені користувачем були некоректними.

Під час гри має бути можливість увімкнення та вимкнення режиму автоматичної гри, під час якої програма самостійно розв'язує пазл, а також можливість виконання наступного кроку при натисканні відповідної кнопки.

Після складання пазла програма має надавати можливість зберегти дані про цю гру у файл.

Вихідними даними програми ϵ повідомлення про перемогу у випадку успішного складання пазлу та дані, що зберігаються у файл після цього.

2 ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

2.1 Правила гри «Гра у 15»

«Гра у 15» (або «П'ятнашки») являє собою поле 4 на 4 клітинки. 15 із них заповнені натуральними числами від 1 до 15, а 16-та залишається порожньою. Гравець може переміщати клітинку поруч із порожньою на її місце, тим самим звільняючі свою. Метою гри є заповнення поля клітинками у відсортованому порядку (рисунок 2.1)[1].

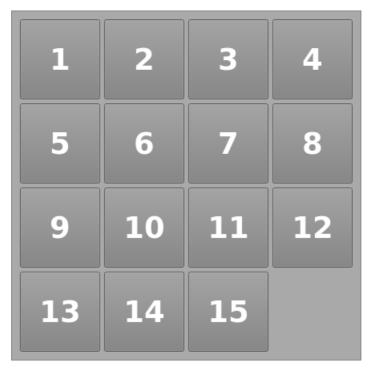

Рисунок 2.1 – Поле для гри у відсортованому стані

2.2 Розв'язуваність ігрового поля

Поле не завжди можна привести до фінального стану для довільного початкового розташування. Для того, щоб пазл міг бути складений, ми маємо визначити інваріант, як парність суми кількості інверсій послідовності, що відповідає порядку розташування заповнених клітинок та відстанню від пробілу до останнього рядка. Якщо даний інваріант є дійсним, то поле може бути розв'язаним[1].

Доведення:

Якщо пробіл переміщується горизонтально, сама послідовність заповнених клітинок і кількість інверсій в ній залишаються сталими. Пробіл при цьому залишається у тому ж самому рядку, а отже інваріант не змінюється

При вертикальному переміщенні пробіла число, представлене клітинкою, яка змінила своє розташування, зміститься на чотири позиції у послідовності, що розглядається. Це змінить її відносний порядок із трьома іншими числами, які змінили своє розташування у послідовності, що призведе до зміни кількості інверсій на непарне число. Оскільки відстань від останнього рядка поля до пробілу зміниться на один, інваріант залишиться сталим.

Оскільки даний інваріант відповідає фінальному розташуванню, то він буде виконуватися і для всіх початкових станів поля, які можуть бути розв'язаними.

2.3 Алгоритм розв'язання пазла

Поле може бути розв'язаним почерговим заповненням його рядків та стовпців, починаючи з верхнього рядка (рисунок 2.2).

Рисунок 2.2 – Послідовність заповнення рядків і стовпців поля

Для заповнення двох верхніх рядків на першого стовпця можна виконати наступну послідовність дій: перемістити по черзі усі клітинки рядка чи стовпця (починаючи зліва чи зверху) окрім останньої на свої місця у кінцевому розташуванні, не змінюючи при цьому раніше виставлені клітинки.

Наступним кроком, якщо останню клітинку не можна одразу поставити на своє фінальне місце, необхідно перемістити її у позицію поруч із нею (рисунок 2.3).

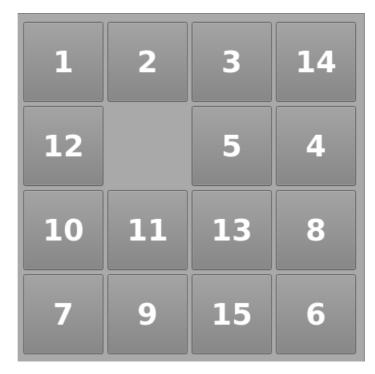

Рисунок 2.3 – Розташування поля перед переміщенням останнього елемента першого рядка на своє місце

Алгоритм встановлення останнього елементу представлено на рисунку 2.4.

1	2 =	>3 ⊏	14	1	3	14	л	1	3 <	=	4
12	U	5	4	12	2	ш	4	12	2	14	5
10	11	13	8	10	11	13	8	10	11	13	8
7	9	15	6	7	9	15	6	7	9	15	6

Рисунок 2.4 – Переміщення останнього елемента рядка на своє місце

Даний спосіб можна використати для заповнення першого рядка, першого стовпця (необхідно віддзеркалити переміщення по головній діагоналі) та другого рядка, оскільки він не порушить розташування раніше розміщених клітинок.

Для заповнення другого стовпця, а саме клітинок 10 та 14 можна спочатку поставити 14 на кінцеве місце 10, а далі спробувати поставити 10 на місце 151 Може виникнути ситуація, коли це буде проблемно (рисунок 2.5).

Рисунок 2.5 – Розташування 10, яке потребує додаткових переміщень для заповнення другого стовпця

Для того, щоб поставити клітинку 10 на позицію, що відповідає кінцевому розташуванню 11 (положення клітинки 12 зображене на рисунку 2.5), потрібно виконати переміщення, які показані на рисунку 2.6.

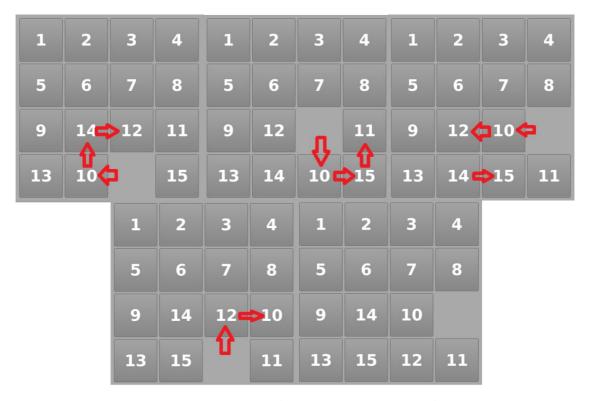

Рисунок 2.5 – Переміщення 10 на позицію 11

Після того, як 10 опинилася на позиції 11, можна легко заповнити другий стовпець, якщо не переміщувати 10, допоки 14 не буде на своєму місці.

Далі заповнення поля зведеться до підстановки трьох клітинок у квадраті 2 на 2 на свої місця. Для цього потрібно спершу поставити на своє місце 11, а вже потім 12 і 15 (рисунок 2.6).

Рисунок 2.6 – Приклад підстановки на свої місця останніх двох клітинок Після того, як 11, 12 і 15 опиняться на своїх місцях, ми отримаємо стан поля, зображений на рисунку 2.1, який відповідає виграшному.

3 ОПИС АЛГОРИТМІВ

Перелік всіх основних змінних та їхнє призначення наведено в таблиці 3.1. Таблиця 3.1 – Основні змінні та їхні призначенням

Змінна	Призначення
seq	послідовність дій для розв'язку задачі
reord_cell	Зберігає клітинку, яку користувач може поміняти місцями при створенні початкового поля вручну
along	Напрям уздовж
across	Напрям перпендикулярно
top	Позиція, що відповідає передостанньому рядку на третьому з кінця стовпцю
bot	Позиція, що відповідає останньому рядку на третьому з кінця стовпцю
р	Масив попередніх вершин у шляху
V	Поточна вершина

3.1 Загальний алгоритм

- 1. ПОЧАТОК
- 2. Зчитати спосіб задавання початкового стану поля.
- 3. ЯКЩО генерація випадковим чином ТО викликати метод випадкової генерації.
- 4. ЯКЩО створення вручну ТО викликати метод зміни порядку користувачем.
- 5. Створити масив seq.

- 6. ДОПОКИ seq не порожній:
 - 6.1. ЯКЩО користувач наниснув на клітинку поруч із порожньою ТО перемістити її на порожнє місце:
 - 6.1.1 Видалити перший елемент seq.
 - 6.1.2 ЯКЩО переміщення не відповідає йому ТО створити новий масив seq.
 - 6.2. ЯКЩО користувач натиснув на кнопку наступного кроку ТО виконати наступне переміщення розв'язку.
 - 6.3. ЯКЩО користувач натиснув на кнопку автоматичного розв'язування, ТО:
 - 6.3.1 ДОПОКИ seq не порожній ТА користувач не натискає кнопку зупинки виконувати наступне переміщення розв'язку.
- 7. КІНЕЦЬ
- 3.2 Алгоритм випадкової генерації поля
- 1. ПОЧАТОК
- 2. Створити випадково згенерований масив.
- 3. ЯКЩО парність рядка пробіла та парність кількості інверсій решти клітинок збігаються ТО змінити місцями пробіл та клітинку поруч із сусідньою у тому ж рядку.
- 4. КІНЕЦЬ
- 3.3 Алгоритм зміни розташування поля користувачем
- 1. ПОЧАТОК
- 2. ДОПОКИ користувач не натисне кнопку почати гру ТА поле буде відмінне від виграшного ТА його можна буде розв'язати:
 - 2.1 ЯКЩО користувач натиснув на клітинку, ТО:
 - 2.1.1 ЯКЩО reord_cell зберігає клітинку ТО поміняти її місцями з попередньою та очистити reord cell.
 - 2.1.2 ІНАКШЕ зберегти цю клітинку в reord cell.
- 3. КІНЕЦЬ

3.4 Алгоритм створення масиву послідовності дій для розв'язання пазла

1. ПОЧАТОК

- 2. Створити граф, в якому вершини відповідають позиціям у полі, а ребра поєднують ті із них, що мають спільні сторони.
- 3. Послідовно заповнити відповідними значеннями верхній рядок, лівий стовпець та другий рядок згори, додаючи переміщення пробілу у seq.
- 4. Заповнити відповідними значеннями останні п'ять позицій, додаючи усі переміщення пробілу у seq.
- 5. КІНЕЦЬ
- 3.5 Алгоритм заповнення рядка або стовпця відповідними значеннями

1. ПОЧАТОК

- 2. ЯКЩО заповнюється рядоок ТО присвоїти along напрям вправо, присвоїти across напрям вниз.
- 3. ЯКЩО заповнюється стовпець ТО присвоїти along напрям вниз, присвоїти along напрям вправо.
- 4. ЯКЩО лінія заповнена ТО видалити із графу вершини, що відповідають позиціям лінії та завершити виконання функції.

5. ІНАКШЕ:

- 5.1. ЦИКЛ перебору всіх клітинок рядка, починаючи із напрямка протилежного along, окрім останньої:
 - 5.1.1. Перемістити клітинку на своє місце.
 - 5.1.2. Видалити відповідну вершину із графу.
- 5.2. Перемістити останню клітинку у відповідну їй позицію, зміщену у напрямку across.
- 5.3. Перемістити пробіл на позицію, зміщену на across від другої з кінця у лінії, що заповнюється, не переміщуючи при цьому останню клітинку.
- 5.4. Виконати послідовність переміщень для пробіла: -across, along, across, -along, -across, -along, across.
- 5.5. Видалити із графу вершину, що відповідає останній клітинці у лінії.

6. КІНЕЦЬ

3.6 Алгоритм підстановки клітинок 10 і 14

1. ПОЧАТОК

- 2. ЯКЩО ці дві клітинки на на своїх місцях, ТО:
 - 2.1. Присвоїти змінній bot значення позиції нижньої із них.
 - 2.2. Присвоїти змінній top значення позиції верхньої із них.
 - 2.3. Перемістити клітинку, що відповідає bot у позицію top.
 - 2.4. Перемістити пробіл на позицію справа від позиції bot.
 - 2.5. ЯКЩО у позиції bot знаходиться клітика, що відповідає top TO виконати наступну послідовність переміщень для пробіла: вліво, вгору, вправо, вниз, вправо, вгору, вліво, вліво, вниз.
 - 2.6. Перемістити клітинку, що відповідає top у позицію справа від top.
 - 2.7. Перемістити клітинку, що відповідає позиції bot, у відповідну їй позицію, не переміщуючи клітинку, що відповідає top.
 - 2.8. Перемістити пробіл вправо, поставивиши тим самим у top відповідне значення.
- 3. Видалити з графу вершини, що відповідають top та bot.
- 4. КІНЕЦЬ
- 3.7 Алгоритм заповнення останніх трьох клітинок

1. ПОЧАТОК

- 2. Заповнити позицію зліва та зверху від правого нижнього кута поля відповідною клітинкою.
- 3. Заповнити позицію зверху від правого нижнього кута поля відповідною клітинкою.
- 4. Заповнити позицію зліва від правого нижнього кута поля відповідною клітинкою.
- 5. КІНЕЦЬ

3.8 Алгоритм переміщення клітинки у певну позицію

- 1. ПОЧАТОК
- 2. Знайти найкоротший шлях від поточної клітинки до кінцевої позиції, використовуючи пошук вшир у графі.
- 3. ЦИКЛ перебору усіх переходів у цьому шляху:
 - 3.1. Виключити вершину, що відповідає поточній позиції клітинки, що переміщується, із графу.
 - 3.2. Перемістити пробіл у поточну позицію у шляху.
 - 3.3. Повернути останню вилучену вершину у граф.
 - 3.4. Перемістити пробіл на місце клітинки, що переміщується.
- 4. КІНЕЦЬ
- 3.9 Алгоритм переміщення пробіла у певну позицію
- 1. ПОЧАТОК
- 2. Знайти найкоротший шлях від пробіла до кінцевої позиції, використовуючи пошук вшир у графі.
- 3. ЦИКЛ перебору усіх переходів у цьому шляху:
 - 3.1. перемістити пробіл у поточну позицію шляху.
- 4. КІНЕЦЬ
- 3.10 Алгоритм знаходження найкоротшого шляху між вершинами у графі за допомогою пошуку вшир
 - 1. ПОЧАТОК
 - 2. Створити чергу.
 - 3. Створити масив р попередніх вершин у шляху для кожної вершини та позначити їх як непройдені.
 - 4. Відмітити початкову вершину, як таку, що не має попередньої.
 - 5. Ініціалізувати поточну вершину у початковою вершиною.
 - 6. ДОПОКИ v не ε кінцевою вершиною:
 - 6.1. ЦИКЛ перебору сусідніх вершин зі списку суміжності для v:

- 6.1.1. ЯКЩО сусідня вершина не перевірена ТО додати її у кінець черги та вказати вершину v як попередню їй.
- 6.2. Замінити у на вершину, вилучену з початку черги.
- 7. Створити масив результату.
- 8. ДОПОКИ v не ε початковою вершиною:
 - 8.1. Додати в кінець масиву результату v.
 - 8.2. Замінити вершину у на попередню для неї.
- 9. Змінити порядок у масиві результату на зворотній.
- 10. КІНЕЦЬ

4 ОПИС ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

4.1 Діаграма класів програмного забезпечення

Діаграма класів розробленого програмного забезпечення наведена на рисунку 4.1.

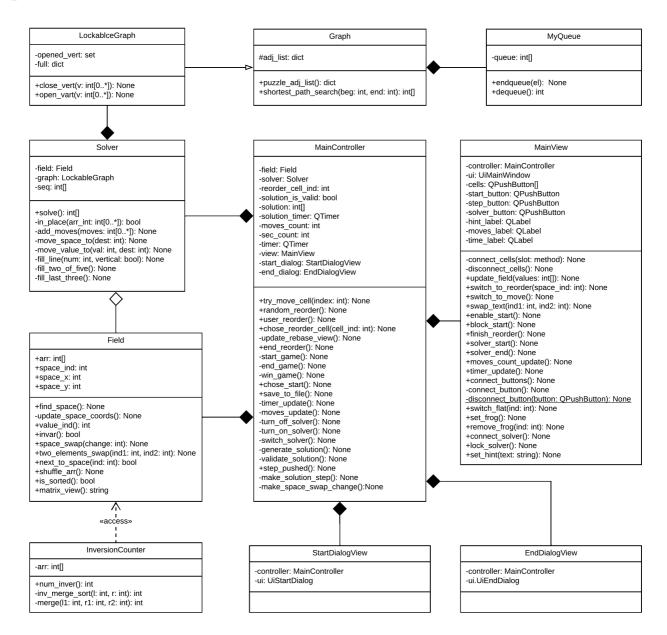

Рисунок 4.1 – Діаграма класів

У своїй програмі я реалізував шаблон проектування Модель-Представлення-Пред'явлення. Роль Моделі виконує клас Field, Представлення – клас MainView, Пред'явника – клас MainController.

MainView – клас головного вікна, який зв'язується з класом MainController при введенні даних та виводить їх при виклику відповідних методів із нього. Він є представленням об'єкту класу Field, хоча і не має прямого доступу до нього.

StartDialogView та EndDialogView – класи діалового вікна початку та кінця гри відповідно. Вони слугують для передачі даних про вибір задавання поля та збереження даних гри у файл класу MainController.

Клас Field відповідає за зберігання, та доступ до даних, які представляють поточний стан поля. MainController за потреби запитує доступ до цих даних та, в залежності від результату їх обробки, маніпулює їх представленням у MainView. Field використвує клас InversionCounter для перевірки поля на можливість бути розв'язаним. Він використовує три методи які, обробляючи вміст масиву поля, повертають інформацію про кількість інверсій його непорожніх клітинок.

Клас Solver відповідає за реалізацію алгоритму пошуку розв'язання ігрового поля, у певному його стані. Під час обробки даних, що зберігає Field, він маніпулює копією об'єкту цього класу та повертає дані, з допомогою яких MainController може виконати розв'язання гри, маніпулюючи Моделлю та Представленням.

Під час виконання алгоритму Solver використовує об'єкт класу LockableGraph, який наслідується від класу Graph. Graph зберігає список суміжності, що представляє усі вершини графу та сусідні ребра для кожної із них, а також включає в себе метод пошуку найкоротшого шляху між двома вершинами, який використовує пошук вшир. Lockable graph надає можливість видаляти вершини з графу та повертати їх. Це реалізовано за рахунок параметрів, що зберігають початковий масив вершин графу, масиву вершин, доступних на даний момент та методів видалення та повернення вершин.

Для виконання пошуку вшир Graph використовує чергу, представлену об'єктом класу Queue, що надає можливість додавати елемент у кінець та вилучати з початку масиву.

4.2 Опис методів частин програмного забезпечення

4.2.1 Стандартні методи

У таблиці 4.1 наведено стандартні методи, які були використані для реалізації поставленої задачі.

Таблиця 4.1 – Стандартні методи

No	Назва				Опис	Опис
П/	заголовно	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
	го файлу	класу	функції	функції	параметр	параметрі
П					ів	В
1		UiMainWi ndow	setupUi	Створення віджетів головного вікна та визначення їх початкових характеристик		
2		QAbstract Button	setText	Встановлення тексту у віджет	Текст, що буде встановле ний	
		QLabel	setText	Встановлення тексту у віджет label	Текст, що буде встановле ний	
3		QAbstract Button	text	Отримання тексту кнопки		Текст кнопки
4		QPushButt on	setFlat	Визначення параметра Flat кнопки	Стан Flat	
5		QPushButt on	isFlat	Отримання значення Flat кнопки		Булеве значення, що відповідає параметру Flat

No	Назва				Опис	Опис
	заголовно	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/	го файлу	класу	функції	функції	параметр	параметрі
П					ів	В
			setStyleShe	Визначення	Опис	
6		QWidget	et	параметра StyleSheet	параметра	
			Ct	віджета	StyleSheet	
					Кількість	
					мілісекун	
					д між	
7		QTimer	start	Запуск таймера із	виконання	
,		Q i iiiici	Start	вказаним інтервалом	M	
				підключен		
				ого		
					методу	
					Булеве	
		QTimer	imer isActive		значення,	
8				Визначення чи	що	
0		QTIME		таймер запущено	відповідає	
					стану	
					таймера	
					Рядок,	
9		IO	write	Запис рядка у файл	який буде	
			Wille	запис рядка у фаны	записаний	
					у файл	
	time			Конвертування	Рядок для	Відформат
10			strftime	даних про	форматув	ований
10			SHILIIIC	локальний час у	ання, дані	рядок
				рядок	про час	ридок
	time					Структура
11			localtime	Отримання	Час у	з даними
			10001111110	локального часу	секундах	локального
						часу

№	Назва				Опис	Опис
п/	заголовно	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
	го файлу	класу	функції	функції	параметр	параметрі
Π					ів	В
12	time		time	Отримання Unix		Unix Tyme
12			time	Time		у секундах
	copy			Створює копію		Копія
13			deepcopy	об'єкта	Об'єкт	вхідного
				OO EKIA		об'єкту
	random			Змінює порядок		
14			shuffle	об'єктів у масиві на	Масив	
				випадковий		
15		list	index	Повертає індекс	Елемент	Індекс у
		1131	macx	елемента у списку	Елемент	списку
16		list	append	Додає елемент у	Елемент	
10		list	аррени	кінець списку	LICMENT	
				Видаляє елемент зі	Індекс	
17		list	pop	списку за індексом	елемента	Елемент
				та повертає його	Chewenia	
				відключає сигнал		
18		QObject	disconnect	від функції,		
10		QOOJCCI	disconnect	пов'язаної із		
				об'єктом		
					Функція,	
19		pyqtBound	connect	підключає сигнал до	що	
		Signal	Comicot	функції	підключає	
					ться	

4.2.2 Користувацькі методи

У таблиці 4.2 наведено користувацькі методи, які були застосовані для реалізації задачі.

Таблиця 4.2 – Користувацькі методи

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
1		MainCont	try_move	Переміщення	Індекс	
		roller	_cell	клітинки за	клітинк	
				можливості та	и, що	
				перевірка чи не	переміщ	
				призвело воно до	ується	
				перемоги		
2		MainCont	random_r	Початок нової		
		roller	eorder	гри з випадково		
				згенерованим		
				полем		
3		MainCont	user_reor	Перехід до		
		roller	der	режиму		
				перестановки		
				клітинок		
4		MainCont	chose_reo	Зміна	Індекс	
		roller	rder_cell	розташування	однієї із	
				клітинок у	клітинк	
				режимі	и, що	
				перестановки	переста	
				клітинок	вляютьс	
					Я	

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
5		MainCont	update_re	Оновлення		
		roller	base_vie	інтерфейсу при		
			w	користувацькому		
				задаванню		
6		MainCont	end_reord	Вихід із режиму		
		roller	er	перестановок		
7		MainCont	start_gam	Початок гри		
		roller	e			
8		MainCont	end_game	Завершення гри		
		roller				
9		MainCont	win_gam	Сповіщення		
		roller	e	користувача про		
				перемогу.		
				Відкривання		
				вікна, запиту на		
				збереження у		
				файл		
10		MainCont	chose_sta	Передчасне		
		roller	rt	завершення гри		
				та відкривання		
				вікна вибору		
				режиму		
				задавання поля		

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
11		MainCont	save_to_f	Збереження		
		roller	ile	інформації про		
				гру у файл		
12		MainCont	time_upd	Оновлення		
		roller	ate	таймера		
13		MainCont	moves_up	Оновлення		
		roller	date	лічильника		
				кількості кроків		
14		MainCont	turn_off_	Вихід із режиму		
		roller	solver	автоматичного		
				розв'язування		
15		MainCont	turn_on_s	Перехід у режим		
		roller	olver	автоматичного		
				розв'язування		
16		MainCont	switch_so	Переключення		
		roller	lver	режиму		
				автоматичного		
				розв'язування		

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
17		MainCont	generate_	Отримання		
		roller	solution	розв'язку		
				поточного стану		
				поля		
18		MainCont	validate_s	Оновлення		
		roller	olution	розв'язок, якщо		
				він неактуальний		
19		MainCont	step_push	Виконання		
		roller	ed	наступний крок		
				розв'язку		
20		MainCont	make_sol	Оновлення		
		roller	ution_ste	розв'язання та		
			p	виконання		
				наступного кроку		
				розв'язку при		
				натисканні на		
				кнопку		

Назва				Опис	Опис
заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
ного	класу	функції	функції	параме	парамет
файлу				трів	рів
	MainCont	make_spa	Виконання	Ціле	
	roller	ce_swap	переміщення	число,	
			пробілу у	що	
			певному	відповід	
			напрямку	$a\epsilon$	
				напрямк	
				у	
				переміщ	
				ення	
	MainVie	connect_c	Підключення	Метод,	
	w	ells	усіх клітинок	який	
			поля до певного	буде	
			методу	підключ	
				ено	
	MainVie	disconnec	Відключення		
	W	t_cells	усіх клітинок		
			поля від		
			підключеного		
			методу		
	заголов ного	заголов ного файлуНазва класуMainCont 	заголов ного файлуНазва класу функціїMainCont rollermake_spa ce_swapce_swapMainVie wconnect_c ellsMainViedisconnec	заголов ного файлу Назва класу функції Призначення функції маіпСоптов говет повет повет повет повет повет повет переміщення пробілу у певному напрямку переміщення пробілу у певному напрямку маіпVіє вы маіпVіє поля до певного методу поля до певного методу маіпVіє товет поля до певного методу методу маіпVіє поля від підключеного методу поля від підключеного	заголов ного файлу Назва класу функції функції вхідних параме трів МаілСопт гоller трів тоller Виконання переміщення пробілу у що певному напрямку ає напрямку ає напрямк у переміщення напрямку ає напрямк у переміщення МаілVіе соппесt_с вів Підключення усіх клітинок поля до певного буде підключения методу підключено буде підключения МаілVіе disconnec Відключення усіх клітинок поля до певного буде підключено підключено поля від підключеного

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
24		MainVie	update_fi	Оновлює	Цілочис	
		w	eld	відображення	ельний	
				поля у вікні	масив:	
					оновлен	
					ий	
					масив	
					ігрового	
					поля	
25		MainVie	switch_to	Зміна методу,	Індекс	
		w	_reorder	підключеного до	пробіла	
				клітинок, для		
				переходу в		
				режим		
				перестановок		
26		MainVie	switch_to	Зміна методу,		
		W	_move	підключеного до		
				клітинок, для		
				переходу в		
				режим гри		

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
27		MainVie	swap_text	Обмін текстом	Індекс	
		w		між двома	першої	
				клітинками	клітинк	
					и;	
					Індекс	
					другої	
					клітинк	
					И	
28		MainVie	enable_st	Підключення до		
		w	art	кнопки початку		
				гри методу		
				завершення		
				режиму		
				перестановки		
29		MainVie	block_sta	Відключення від		
		W	rt	кнопки початку		
				гри поточного		
				методу		

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
30		MainVie	finish_reo	Переведення		
		w	rder	інтерфейсу в		
				ігровий режим		
31		MainVie	solver_sta	Зміна тексту		
		w	rt	кнопки		
				автоматичного		
				розв'язання на		
				«Зупинити»		
32		MainVie	solver_en	Зміна тексту		
		w	d	кнопки		
				автоматичного		
				розв'язування на		
				«Автоматичне		
				розв'язування»		
33		MainVie	moves_co	Оновлення	Нове	
		w	unt_updat	відображення ліч	значенн	
			e		Я	
					лічильн	
					ика	

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
34		MainVie	timer_upd	Оновлення	Нове	
		w	ate	відображення	значенн	
				таймера	R	
					кількост	
					i	
					секунд,	
					що	
					минули	
35		MainVie	connect_b	Підключення		
		W	uttons	усіх кнопок		
				інтерфейсу		
				(окрім кнопок		
				ігрового поля)		
36		MainVie	connect_b	Підключення	кнопка	
		W	utton	кнопки до	та	
				сигналу з	метод,	
				відключенням	що	
				поточного, якщо	підключ	
				він присутній	ається	
37		MainVie	disconnec	Підключення	Кнопка	
		w	t_button	кнопки від		
				сигналу, якщо		
				він підключений		

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
38		MainVie	switch_fl	Переключення	Індекс	
		w	at	стану Flat кнопки	кнопки	
				за індексом		
39		MainVie	set_frog	Зміна тексту		
		w		порожньої		
				клітинки на « ^Ш »,		
				щоб повідомити		
				користувача про		
				те, що пазл		
				зібрано		
40		MainVie	remove_f	Встановлення	Індекс	
		w	rog	порожнього	клітинк	
				рядка у якості	И	
				тексту кнопки за		
				вказаним індесом		
41		MainVie	connect_s	Підключення		
		w	olver	кнопок		
				наступного кроку		
				та автоматичного		
				розв'язування		

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
42		MainVie	lock_solv	Відключення		
		w	er	кнопок		
				наступного кроку		
				та автоматичного		
				розв'язування		
43		MainVie	set_hint	Заміна тексту	Новий	
		W		напису-підказки	текст	
				на вказаний	підказк	
					И	
44		Field	find_spac	Знаходження		
			e	індексу пробілу		
45		Field	update_sp	Оновлення даних		
			ace_coord	про стовпець та		
			S	рядок пробілу		
46		Field	value_ind	Знаходження	Значенн	Ідекс
				індексу клітинки	Я	клітинки
				із вказаним	клітинк	
				значенням	И	

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
47		Field	invar	Перевірка, чи		Булеве
				може поле бути		значення,
				розв'язаним		що
						відповіда
						ϵ
						коректно
						сті
						заданого
						поля
48		Field	space_sw	Переміщення	Зміна	
			ap	пробілу у	індекса	
				вказаному	пробіла	
				напрямку,	для	
				вираженим	однови	
				числом	мірного	
					масиву	
49		Field	two_elem	Зміна місцями	Індекс	
			ents_swa	двох клітинок та	першої	
			p	оновлення даних	клітинк	
				про	и;	
				розташування	Індекс	
				пробілу	другої	
					клітинк	
	_				И	

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
50		Field	next_to_s	Перевірка, чи	Індекс	відповіда
			pace	знаходиться	клітинк	ϵ
				клітинка за	И	розташув
				вказаним		анню
				індексом поруч із		поруч із
				пробілом		пробілом
51		Field	shuffle_ar	Зміна		
			r	розташування		
				клітинок поля на		
				випадкову		
				відмінну від		
				початкової та		
				відсортованої		
52		Field	is_sorted	Перевірка, чи		Булеве
				відсортоване		значення,
				поле		що
						відповіда
						ϵ
						відсортов
						аності
						поля

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
53		Field	matrix_vi	Створення рядка,		Рядок:
			ew	що представляє		масив
				поле у вигляді		поля
				матриці		представ
						лений у
						вигляді
						матриці
54		Solver	solve	Генерує масив-		Послідов
				розв'язання		ність
						переміще
						НЬ
						пробілу,
						представ
						лених у
						вигляді
						цилих
						чисел

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
55		Solver	in_place	Перевіря ϵ , чи	Цілочис	Булеве
				знаходяться на	ельний	значення:
				вказаних	масив:	відповіда
				позиціях	індекси	ϵ
				клітинки, що	позицій	розташув
				відповідають	поля	анню
				фінальному		відповідн
				розташуванню		ИХ
						значень в
						ycix
						передани
						X
						позиціях
56		Solver	add_mov	Додавання	Перемі	
			es	переміщень,	щення	
				представлених		
				цілими числами		
				у масив		
57		Solver	move_spa	Переміщення	Індекс	
			ce_to	пробілу в	позиції-	
				указану позицію	цілі	

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
58		Solver	move_val	Переміщення	Значенн	
			ue_to	клітинки із	Я	
				вказаним	клітинк	
				значенням у	и;	
				вказану позицію	Кінцева	
					позиція	
59		Solver	fill_line	Заповнення лінії	Номер	
				під вказаним	рядка/ст	
				номером на із	овпця;	
				вказаною	Булеве	
				орієнтацією	значенн	
				відповідними	R	
				значення	відповід	
					a€	
					вертика	
					льній	
					орієнта	
					ції	

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
60		Solver	fill_two_	Заповнення		
			of_five	відповідними		
				значеннями двох		
				лівих клітинок		
				прямокутника 2		
				на 3 в правому		
				нижньому кутку		
				поля		
61		Solver	fill_last_t	Заповнення		
			hree	відповідними		
				значеннями		
				квадрата 2 на 2 у		
				правому		
				нижньому кутку		
				поля		
62		Graph	puzzle_ad	Повернення		Словник:
			j_list	списку		список
				суміжності для		суміжнос
				графа, що		ті
				відповідає		
				клітинкам		
				ігрового поля та		
				їх спільним		
				сторонам		

	Назва				Опис	Опис
№	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
63		Graph	shortest_p	Повернення		Цілочисе
			ath_searc	послідовність		льний
			h	вершин між		масив:
				початковою та		найкорот
				кінцевою, що		ший
				відповідає		шлях між
				одному із		вершина
				найкоротших		МИ
				шляхів між ними		
64		Lockable	close_vert	Видалення		
		Graph		вершини із графу		
65		Lockable	open_vert	Повернення у		
		Graph		граф, раніше		
				видаленої		
				вершини		
66		MyQueue	enqueue	Додавання	Новий	
				елемента в	елемент	
				кінець черги		
67		MyQueue	dequeue	Видалення		Видален
				елемента із		ий
				початку черги		елемент
68		Inversion	num_inve	Підрахунок		Кількість
		Counter	r	кількості		інверсій
				інверсій у масиві		
<u> </u>	1	1	I .		1	

	Назва				Опис	Опис
N₂	заголов	Назва	Назва	Призначення	вхідних	вихідних
п/п	ного	класу	функції	функції	параме	парамет
	файлу				трів	рів
69		Inversion	inv_merg	Рекурсивний	Ліва	Кількість
		Counter	e_sort	обрахунок	межа	інверсій
				кількості	підмаси	для
				інверсій,	ву;	вказаног
				використовуючи	Права	О
				сортування	межа	підмасив
				ЗЛИТТЯМ	підмаси	у
					ву	
70		Inversion	merge	Злиття масивів	ліва	Кількість
		Counter		при сортуванні з	межа	перестан
				поверненням	лівого	овок
				кількості	підмаси	
				перестановок	ву;	
					Права	
					межа	
					лівого	
					підмаси	
					ву;	
					Права	
					межа	
					правого	
					підмаси	
					ву	

5 ПЛАН ТЕСТУВАННЯ

- 5.1 План тестування
- а) Пересування клітинок
 - 1) Тестування роботи програми при натисканні на порожню клітинку
 - 2) Тестування роботи програми при натисканні на клітинку сусідню із порожньою
 - 3) Тестування роботи програми при натисканні на клітинку віддалену від порожньої
 - 4) Тестування роботи програми при натисканні на клітинку, яке призводить до відсортованого стану поля, під час гри
- б) Натискання на кнопку «Почати нову гру»
 - 1) Тестування роботи програми при натисканні на кнопку під час гри, коли автоматичне розв'язання вимкнене
 - 2) Тестування роботи програми при натисканні на кнопку під час гри, коли автоматичне розв'язання увімкнене
 - 3) Тестування роботи програми при натисканні на кнопку поза грою
 - 4) Тестування роботи програми під час користувацького задавання поля, коли поле може бути розв'язаним
 - 5) Тестування роботи програми під час користувацького задавання поля, коли поле не може бути розв'язаним
- в) Натискання на кнопки «Наступний крок» та «Автоматичне розв'язування»
 - 1) Тестування роботи програми при натисканні на кнопки поза грою
 - 2) Тестування роботи програми при натисканні на кнопки під час гри, коли автоматичне розв'язування вимкнене
 - 3) Тестування роботи програми при натисканні на кнопки під час гри, коли автоматичне розв'язування увімкнене
- г) Робота діалогових вікон
 - 1) Тестування роботи програми при натисканні на кнопку випадкової генерації поля

- 2) Тестування роботи програми при натисканні на кнопку генерації поля вручну
- 3) Тестування роботи програми при натисканні на кнопку підтвердження збереження даних у файл
- 4) Тестування роботи програми при натисканні на кнопку відмови від збереження даних у файл
- д) Режим користувацького задавання поля
 - 1) Тестування першого натиску
 - 2) Тестування другого натиску

5.2 Приклади тестування

Результати тестувань наведено у таблицях 5.1 - 5.22.

Таблиця 5.1 – Тестування роботи програми при натисканні на порожню клітинку

Може жесту	Перевірка реакції програми на натискання
Мета тесту	на порожню клітинку
Початковий стан програми	Стан поля зображений на рисунку 5.1
Dvigui goui	Інформація про натискання на порожню
Вхідні дані	клітинку
Схема проведення тесту	Натискання на порожню клітинку
Очікуваний результат	Розташування поля не змінилося
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

10	5		11
3	2	8	4
6	7	14	9
12	15	1	13

Рисунок 5.1 – Початковий стан поля при тестуванні, що наведене у таблиці 5.1

Таблиця 5.2 – Тестування роботи програми при натисканні на клітинку сусідню із порожньою

Мото тооту	Перевірити можливість переміщувати
Мета тесту	клітинки поля
Початковий стан програми	Стан поля зображений на рисунку 5.2
Вхідні дані	Інформація про натискання на клітинку 5
Схема проведення тесту	Натискання на клітинку 5
Очікуваний результат	Клітинка 5 обмінялася місцями з
Очкувании результат	порожньою
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

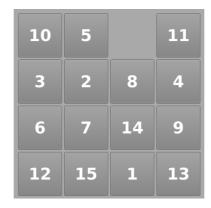

Рисунок 5.2 – Початковий стан поля при тестуванні, що наведене у таблиці 5.2 Таблиця 5.3 – Тестування роботи програми при натисканні на клітинку віддалену від порожньої

	Перевірити роботу програми при спробі
Мета тесту	перемістити клітинку, яка не може бути
	переміщена
Початковий стан програми	Стан поля зображений на рисунку 5.3
Вхідні дані	Інформація про натискання на клітинку 14
Схема проведення тесту	Натискання на клітинку 14
Очікуваний результат	Розташування поля не змінилося
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Рисунок 5.3 – Початковий стан поля при тестуванні, що наведене у таблиці 5.3 Таблиця 5.4 – Тестування роботи програми при натисканні на клітинку, яке призводить до відсортованого стану поля

Мета тесту	Перевірка сповіщення гравця про перемогу
Початковий стан програми	Стан поля зображений на рисунку 5.4 Кнопки автоматичної гри на наступного кроку активні, працює таймер
Вхідні дані	Інформація про натискання на клітинку 12
Схема проведення тесту	Натискання на клітинку 12
Очікуваний результат	Клітинка 12 обмінялася місцями з порожньою. З'явилося вікно, що пропонує зберегти результат у файл. Кнопки автоматичної гри та наступного кроку відключилися та змінили колір. Таймер зупинився
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Рисунок 5.4 – Початковий стан поля при тестуванні, що наведене у таблиці 5.4

Таблиця 5.5 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопку нової гри під час гри, коли автоматичне розв'язання вимкнене

Мета тесту	Перевірка можливості перезапуску
	поточної гри з вимкненим режимом
	автоматичної гри
Початковий стан програми	Працює таймер, кнопки автоматичної гри
початковии стан програми	та наступного кроку активні
Dvigui govi	Інформація про натискання на кнопку нової
Вхідні дані	гри
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку нової гри
	Таймер зупиняється та обнуляється,
	обнуляється лічильник зроблених
	переміщень. Зникає можливість
Ovivanovaj novas tot	взаємодіяти з головним вікном. Стають
Очікуваний результат	неактивними на змінюють колір кнопки
	автоматичної гри та наступного кроку.
	Відкривається вікно вибору способу
	задавання поля
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.6 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопку під час гри, коли автоматичне розв'язання увімкнене

	Перевірка можливості перезапуску
Мета тесту	поточної гри з увімкненим режимом
	автоматичної гри
	Працює таймер, кнопки автоматичної гри
Початковий стан програми	та наступного кроку активні, відбувається
	автоматичне розв'язування
Dwinni nani	Інформація про натискання на кнопку нової
Вхідні дані	гри
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку нової гри
	Зупиняється автоматичне розв'язання,
	таймер зупиняється та обнуляється,
	обнуляється лічильник зроблених
	переміщень. Зникає можливість
Очікуваний результат	взаємодіяти з головним вікном. Стають
	неактивними на змінюють колір кнопки
	автоматичної гри та наступного кроку.
	Відкривається вікно вибору способу
	задавання поля
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.7 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопку нової гри поза грою

Мета тесту	Перевірка можливості запуску нової гри
Початковий стан програми	Не працює таймер, кнопки автоматичної
	гри та наступного кроку не активні
Вхідні дані	Інформація про натискання на кнопку нової
	гри
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку нової гри

Очікуваний результат	Не працює таймер, кнопки автоматичної
	гри та наступного кроку не активні, головне
	вікно стає неактивним, відкривається вікно
	вибору способу задавання поля
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.8 – Тестування роботи програми при натисканні кнопки нової гри під час користувацького задавання поля, коли поле може бути розв'язаним

Мета тесту	Перевірка можливості початку гри після
	користувацького задавання поля
	Не працює таймер, кнопки автоматичної
Початковий стан програми	гри та наступного кроку не активні, кнопка
	початку нової гри активна
Вхідні дані	Інформація про натискання на кнопку
	початку нової гри
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку початку нової гри
Очікуваний результат	Працює таймер, кнопки автоматичної гри
	та наступного кроку активні
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.9 – Тестування роботи програми при натисканні кнопки нової гри під час користувацького задавання поля, коли поле не може бути розв'язаним

Мета тесту	Перевірка відсутності можливості початку
	гри, якщо поле не може бути розв'язаним
	Не працює таймер, кнопки автоматичної
Початковий стан програми	гри та наступного кроку не активні, кнопка
	початку нової гри активна
Вхідні дані	Інформація про натискання на кнопку нової
	гри
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку нової гри

Продовження таблиці 5.9

Очікуваний результат	Нічого не змінилося
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.10 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопки наступного кроку і автоматичного розв'язання поза грою

Мета тесту	Перевірка відсутності можливості
	використання кнопок наступного кроку та
	автоматичної гри поза грою
Попатуорий стан програми	Не працює таймер, кнопки автоматичної
Початковий стан програми	гри та наступного кроку не активні
Вхідні дані	інформація про натискання на кнопку
	наступного кроку; інформація про
	натискання на кнопку автоматичної гри
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку наступного кроку;
	натискання на кнопку автоматичної гри
Очікуваний результат	Нічого не відбувається
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.11 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопки наступного кроку і автоматичного розв'язання під час гри, коли автоматичне розв'язування вимкнене

Мета тесту	Перевірка можливості зробити крок автоматично та ввімкнути автоматичне
	розв'язування
	Працює таймер, кнопки автоматичної гри
Початковий стан програми	та наступного кроку активні, автоматичне
	розв'язування не відбувається
	інформація про натискання на кнопку
Вхідні дані	наступного кроку; інформація про
	натискання на кнопку автоматичної гри

Продовження таблиці 5.11

Схема проведення тесту	Натискання на кнопку наступного кроку;
	натискання на кнопку автоматичної гри
Очікуваний результат	Виконується переміщення клітинки;
	Починається переміщення клітинок з
	певною періодичністю, яке згодом
	призводить поле до відсортованого стану
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.12 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопки наступного кроку і автоматичного розв'язання під час гри, коли автоматичне розв'язування увімкнене

Мета тесту	Перевірка виконання переміщення при
	натисканні на кнопкою наступного кроку
	під час автоматичного розв'язування;
	Перевірка можливості зупинити
	автоматичне розв'язування
	Працює таймер, кнопки наступного кроку
Початковий стан програми	та автоматичної гри активні, виконується
	автоматичне розв'язування
	інформація про натискання на кнопку
Вхідні дані	наступного кроку; інформація про
	натискання на кнопку автоматичної гри
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку наступного кроку;
Схема проведення тесту	натискання на кнопку автоматичної гри
	Виконалося додаткове переміщення, через
Очікуваний результат	певний час поле стає відсортованим;
	Автоматичне розв'язування зупиняється
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.13 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопку випадкової генерації поля

Мото тооту	Перевірка можливості згенерувати поле
Мета тесту	випадковим чином
	Відкрите діалогове вікно вибору способа
	задавання поля, таймер не працює, кнопки
Початковий стан програми	наступного ходу та автоматичної гри не
	активні
Вхідні дані	інформація про натискання на кнопку
	генерації поля випадковим чином
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку генерації поля
	випадковим чином
Очікуваний результат	Діалогове вікно закрилося. Розташування
	клітинок у полі змінилося. Таймер почав
	працювати, кнопки наступного кроку та
	автоматичної гри стали активними
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.14 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопку генерації поля вручну

Мета тесту	Перевірка можливості переходу в режим	
	ручної генерації	
Початковий стан програми	Відкрите діалогове вікно вибору способа	
	задавання поля	
Вхідні дані	інформація про натискання на кнопку	
	генерації поля вручну	
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку генерації поля	
	випадковим чином	
Очікуваний результат	Діалогове вікно закрилося. Напис-підказка	
	вказує як міняти клітинки місцями	

Продовження таблиці 5.14

Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.15 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопку підтвердження збереження даних у файл

Мета тесту	Перевірка можливості зберігати дані гри у	
	файл	
Початковий стан програми	Відкрите діалогове вікно запиту	
	підтвердження збереження у файл	
Вхідні дані	інформація про натискання на кнопку	
	підтвердження	
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку підтвердження	
Очікуваний результат	Діалогове вікно закрилося. У кінець файлу	
	додалися дані попередньої гри	
Стан програми після	Збігається з очікуваним	
проведення випробувань		

Таблиця 5.16 – Тестування роботи програми при натисканні на кнопку відмови збереження даних у файл

Мета тесту	Перевірка роботи програми при відмові
	зберегти дані у файл
Початковий стан програми	Відкрите діалогове вікно запиту
	підтвердження збереження у файл
Вхідні дані	інформація про натискання на кнопку
	відмови
Схема проведення тесту	Натискання на кнопку відмови
Очікуваний результат	Діалогове вікно закрилося. Файл не
	змінився
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.17 – Тестування роботи програми при натисканні на клітинку в режимі користувацького задавання поля, до вибору першої клітинки із пари

Мета тесту	Перевірка можливості обрати першу клітинку для зміни порядку
Початковий стан програми	Таймер не працює, напис-підказка вказує, як міняти клітинки місцями, клітинки відрізняються лише текстом
Вхідні дані	інформація про натискання на клітинку
Схема проведення тесту	Натискання на клітинку
Очікуваний результат	Клітинка змінила свій вигляд
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

Таблиця 5.18 – Тестування роботи програми при натисканні на клітинку в режимі користувацького задавання поля, після вибору першої клітинки із пари

Мета тесту	Перевірка можливості змінити дві клітинки місцями
Початковий стан програми	Таймер не працює, напис-підказка вказує, як міняти клітинки місцями, одна клітинка відрізняється від решти
Вхідні дані	інформація про натискання на клітинку
Схема проведення тесту	Натискання на клітинку
Очікуваний результат	Клітинки помінялися місцями
Стан програми після	Збігається з очікуваним
проведення випробувань	

6 ІНСТРУКЦІЯ КОРИСТУВАЧА

6.1 Робота з програмою

Після запуску виконуваного файлу з розширенням *.exe відкривається головне вікно програми (рисунок 6.1).

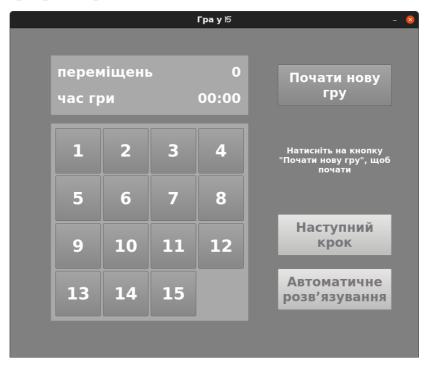

Рисунок 6.1 – Головне вікно програми

Ви можете переміщувати сусідні із пробілом клітинки, проте гра ще не почалася. Кнопки покрокового розв'язання та автоматичної гри не доступні. Натисніть на кнопку «Почати нову гру».

Відкриється вікно способу задавання стартового поля (рисунок 6.2).

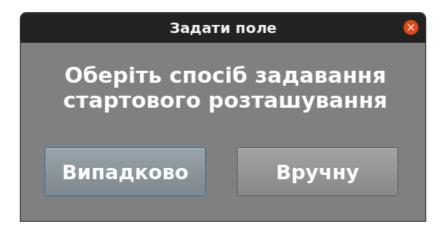

Рисунок 6.2 – Вікно вибору способу задавання стартового поля

У випадку натискання першої кнопки поле згенерується випадковим чином і воно матиме розв'язок. Одразу після цього почнеться гра та запуститься таймер (рисунок 6.3).

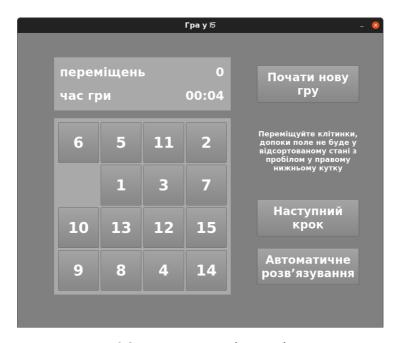

Рисунок 6.3 – Головне вікно під час гри

У разі вибору задавання поля вручну ви отримаєте можливість попарно міняти місцями розташування клітинок, натискаючи на них по черзі для задавання бажаного стартового розташування поля (рисунок 6.4).

Рисунок 6.4 – Головне вікно під час користувацького задавання поля Якщо в процесі зміни розташування клітинок поле втратить можливість бути розв'язаним або буде у повністю відсортованому стані, кнопка початку гри перестане бути активною (рисунок 6.5).

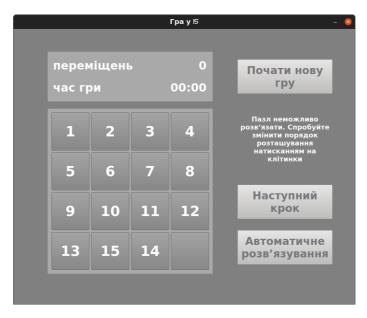

Рисунок 6.5 – Головне вікно під час користувацького задавання поля у випадку відсутності розв'язку

Якщо під час гри у вас виникли труднощі, ви можете натиснути кнопку наступного кроку. При її натисненні гра, використовуючи вбудований алгоритм зробить одне переміщення.

Якщо ви тільки знайомитеся з грою, ви можете використати функцію автоматичного розв'язування. Після натискання відповідної кнопки пазл почне розв'язуватися самостійно (рисунок 6.6).

Рисунок 6.6 – Автоматичне розв'язання

У будь-який момент ви можете зупинити автоматичне розв'язування, натиснувши на кнопку «Зупинити».

Після того, як пазл буде зібрано, з'явиться діалогове вікно, яке дасть можливість зберегти дані про витрачений час, кількість кроків та початкове розташування поля у файл (рисунок 6.7).

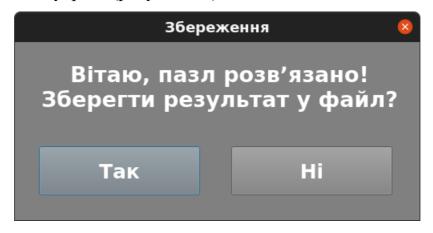

Рисунок 6.7 – Діалогове вікно збереження у файл

Якщо ви бажаєте почати нову гру, не завершуючи попередню, ви можете натиснути кнопку «Почати нову гру». Одразу після натискання поточна гра зупиниться.

6.2 Формат вхідних та вихідних даних

Результатом виконання програми ϵ доданий у файл текст, що складається з даних про час завершення гри, кількість зроблених переміщень, витрачений час та початковий стан поля.

6.3 Системні вимоги

Системні вимоги до програмного забезпечення наведені в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Системні вимоги програмного забезпечення

	Мінімальні	Рекомендовані
Операційна система	Windows 7/ Windows 8/Windows 10 (з останніми обновленнями)	Windows 10 (з останніми обновленнями)

	Intel® Core® i5-4690K	Intel® Core® i5-10400F	
Процесор	3.50 GHz або AMD FX-	2.90 GHz або AMD	
	8300 3.3 GHz	Ryzen 5 1600 3.2 GHz	
Оперативна пам'ять	1 GB	2 GB	
Відеоадаптер	NVIDIA GeForce 940MX		
ыдеоадантер	(або сумісний аналог)		
Дисплей	1600x1024	1920х1080 або краще	
Прилади введення	Комп'ютерна миша		
Додаткове програмне			
забезпечення			

висновки

Мною було реалізовано програмне забезпечення, що моделює гру «Гра у 15». Гра створена.

У розділі 2 описано правила гри та алгоритм, що використовується для розв'язання задачі.

У розділі 3 викладено покрокове виконання основних алгоритмів, що використовуються для пошуку розв'язку головоломки.

У розділі 4 представлено діаграму класів програмного забезпечення, опис користувацьких та стандартних методів.

У розділі 5 представлено детальний план тестування, який охоплює усі можливі варіанти розвитку подій. Програмне забезпечення вдало пройшло усі тестові випадки.

У розділі 6 представлена інструкція користувача, яка пояснює усі способи взаємодії із ПЗ.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. 15 puzzle en.wikipedia.org

URL: https://en.wikipedia.org/wiki/15 puzzle (дата звернення 16.04.2022)

ДОДАТОК А ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. І. Сікорського

Кафедра автоматизованих систем обробки інформації та управління

> Затвердив Керівник Головченко. М. М. «12» квітня 2022 р.

Виконавець:

Студент Мельник Данило Євгенійович «13» червня 2022р.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ на виконання курсової роботи

на тему: «Гра у 15»

з дисципліни:

«Основи програмування»

- 1. *Мета*: Метою курсової роботи ϵ розробка додатку, який генеру ϵ головоломку «Гра у 15»
- 2. Дата початку роботи: «12» квітня 2022 р.
- 3. Дата закінчення роботи: «12» червня 2022 р.
- 4. Вимоги до програмного забезпечення.

Функціональні вимоги:

- Можливість задавання початкового розташування клітинок вручну;
- Можливість генерації дошки випадковим чином;
- Можливість перевірки, чи має початкове розташування клітинок розв'язок;
- Можливість переміщувати на порожнє поле сусідню із ним клітинку;
- Можливість перевірки, чи відповідає поточне розташування клітинок на дошці виграшному;
- Можливість фіксувати кількість зроблених за гру переміщень;
- Можливість фіксувати витрачений на гру час;
- Можливість зберігати початкове розташування клітинок, кількість переміщень та витрачений час у файл;
- Можливість переходу у режим автоматичної гри, що використовує самостійно створений алгоритм;
- Нефункціональні вимоги:
- Можливість запускати програмне забезпечення на операційній системі Ubuntu 21.10 і вище
- Все програмне забезпечення та супроводжуюча технічна документація повинні задовольняти наступним ДЕСТам:
 - ГОСТ 29.401 78 Текст програми. Вимоги до змісту та оформлення.
 - ГОСТ 19.106 78 Вимоги до програмної документації.
 - ГОСТ 7.1 84 та ДСТУ 3008 2015 Розробка технічної документації.

5. Стадії та етапи розробки:

- Об'єктно-орієнтований аналіз предметної області задачі (до 05.05.2022
 р.)
- Об'єктно-орієнтоване проектування архітектури програмної системи (до 12.05.2022р.)
- Розробка програмного забезпечення (до 25.05.2022р.)
- Тестування розробленої програми (до 01.06.2022р.)
- Розробка пояснювальної записки (до 12.06.2022 р.).
- Захист курсової роботи (до 19.06.2022 р.).
- 6. Порядок контролю та приймання. Поточні результати роботи над КР регулярно демонструються викладачу. Своєчасність виконання основних етапів графіку підготовки роботи впливає на оцінку за КР відповідно до критеріїв оцінювання.

ДОДАТОК Б ТЕКСТИ ПРОГРАМНОГО КОДУ

Тексти програмного коду програмного забезпечен	ня
Вирішення та генерація головоломки «Гра у 15»	

(Найменування програми (документа))

Електронний носій
(Вид носія даних)

23 арк,23 Кб
(Обсяг програми (документа), арк., Кб)

студента групи IП-15 I курсу Мельника Данила Євгенійовича

31 арк, 23 Кb (Обсяг програми (документа), арк., Кб)

MainController.py

```
from Field import Field
from Solver import Solver
from Constants import *
from PyQt5.QtCore import QTimer
from PyQt5.QtWidgets import QApplication
from copy import deepcopy
from time import time, localtime, strftime
from sys import argv
from MainView import MainView
from DialogView import StartDialogView, EndDialogView
class MainController:
  def init (self):
    self. field = Field()
    self. solver = None
    self. initial field = None
    self. reorder cell ind = None
    self.__solution_is_valid = False
    self. solution = []
    self. solution timer = QTimer()
    self. solution timer.timeout.connect(self. make solution step)
    self. moves count = 0
    self. sec count = 0
    self. timer = QTimer()
    self. timer.timeout.connect(self. time update)
    app = QApplication(argv)
    self.__view = MainView(self)
    self.__start_dialog = StartDialogView(self)
    self. end dialog = EndDialogView(self)
    self. view.show()
    app.exec()
  def try move cell(self, index):
                                         # Пересуває клітинку, якщо це можливо
    if self. field.next to space(index):
```

```
change = index - self. field.space ind
       self. make space swap(change)
       if self. timer.isActive():
         if self. solution is valid and change != self. solution.pop(0):
           self. solution is valid = False
         if self. field.is sorted():
           self. end game()
           self. win game()
  def random reorder(self):
                                     # Випадкова генерація поля
    self. view.switch_flat(self.__field.space_ind)
    self. field.shuffle arr()
    if not self. field.invar():
       new_x = (self.__field.space_x + 2) % FIELD_SIDE
       new y = self. field.space y
       swap ind = new x + FIELD SIDE * new y
       self. field.two elements swap(swap ind, self. field.space ind)
    self. view.update field(self. field.arr)
    self. view.switch flat(self. field.space ind)
    self. start game()
  def user reorder(self): # Перехід до режиму користувацького задавання
поля
    self. view.switch to reorder(self. field.space ind)
    self. update rebase view()
  def chose reorder cell(self, cell ind): #Зміна клітинок місцями під час
користувацьокого задавання
    if self.__reorder_cell_ind is not None:
       self. field.two elements swap(cell ind, self. reorder cell ind)
       self. view.swap text(cell ind, self. reorder cell ind)
       self. view.switch flat(self. reorder cell ind)
       self. reorder cell ind = None
       self. update rebase view()
    else:
       self. view.switch flat(cell ind)
       self. reorder cell ind = cell ind
  def update rebase view(self): # Оновлення інтерфейсу в залежності від
наявності розв'язання
    if self. field.is sorted():
       self. view.block start()
       self. view.set hint(SORTED HINT TEXT)
    elif self. field.invar():
```

```
self. view.enable start()
      self. view.set hint(REBASE HINT TEXT)
    else:
      self. view.block start()
      self. view.set hint(UNSOLVABLE HINT TEXT)
  def end reorder(self): #Вихід із режиму користувацького задавання та
початок гри
    self. view.switch flat(self. field.space ind)
    self.__view.finish_reorder()
    self. start game()
  def start game(self): #Початок гри
    self.__view.connect_solver()
    self.__view.set_hint(INGAME_HINT)
    self. initial field = self. field.matrix view()
    self. timer.start(SEC TO MS)
  def end game(self): #Завершення гри
    self. solution is valid = False
    self.__turn_off_solver()
    self.__view.set_hint(START_GAME_HINT)
    self. timer.stop()
    self. view.lock solver()
  def win game(self): #Перемога у грі
    self. view.set frog()
    self. end dialog.exec()
  def chose start(self): # Натискання на кнопку початку нової гри
    if self. timer.isActive():
      self. end game()
    else:
      self. view.remove frog(self. field.space ind)
    self. _{\rm moves} count = -1
    self. moves update()
    self.\_sec\_count = -1
    self. time update()
    self. start dialog.exec()
  def save to file(self): #Збереження даних у файл
    with open("results.txt", "a") as f:
       f.write(f"Час закінчення гри: {strftime('%d.%m.%Y %H:%M:%S',
localtime(time()))}\n")
```

```
f.write(f"Кількість переміщень: {self. moves count}\n")
    f.write(f"Витрачений час: {self. sec count} ceк.\n")
    f.write(f"Початковий стан поля: \n{self. initial field}\n")
def time update(self):
                          # Оновлення таймера
  self. \sec count += 1
  self. view.timer update(self. sec count)
def moves update(self):
                            # Оновлення кількості переміщень
  self. moves count += 1
  self. view.moves count update(self.__moves_count)
def turn off solver(self):
                            # Вимкнення автоматичного розв'язання
  self.__solution_timer.stop()
  self. view.solver end()
  if self. timer.isActive():
    self. view.set hint(INGAME HINT)
  else:
    self. view.set hint(START GAME HINT)
def turn on solver(self):
                            # Увімкнення автоматичного розв'язання
  self. validate solution()
  self.__solution_timer.start(SOLVE_INTERVAL)
  self. view.solver start()
  self. view.set hint(SOLVER HINT)
def switch solver(self):
                         # Перемикання режиму автоматичного розв'язання
  if self. solution timer.isActive():
    self.__turn_off solver()
  else:
    self. turn on solver()
def generate solution(self): # Генерація розв'язку
  self. solver = Solver(deepcopy(self. field))
  self. solution = self. solver.solve()
def validate solution(self): #Перевірка актуальності розв'язку
  if not self. solution is valid:
    self. generate solution()
    self. solution is valid = True
def step pushed(self):
                       # Натискання на кнопку наступного кроку
  self. validate solution()
  self.__make_solution_step()
```

```
def make solution step(self): #Виконання наступного кроку,
    self. make space swap(self. solution.pop(0))
    if not self. solution:
      self.__end_ game()
      self.__win_game()
  def make space swap(self, change): # Переміщення пробілу
    self. field.space swap(change)
    space = self. field.space ind
    self. view.swap text(space, space - change)
    self. view.switch flat(space)
    self. view.switch flat(space - change)
    self. moves update()
MainView.py
from UiMainWindow import UiMainWindow
from PyQt5.QtWidgets import QMainWindow
from functools import partial
from Constants import *
class MainView(QMainWindow):
  def init (self, controller):
    super(MainView, self). init ()
    self. controller = controller
    self. ui = UiMainWindow()
    self. ui.setupUi(self)
    self. cells = [self. ui.pushButton,
              self. ui.pushButton 2,
              self. ui.pushButton 3,
              self. ui.pushButton 4,
              self. ui.pushButton 5,
              self. ui.pushButton 6,
             self. ui.pushButton 7,
              self. ui.pushButton 8,
              self. ui.pushButton 9,
              self. ui.pushButton 10,
              self.
                    ui.pushButton 11,
              self.
                   ui.pushButton 12,
              self. ui.pushButton 13,
```

```
self. ui.pushButton 14,
              self. ui.pushButton 15,
              self. ui.pushButton 16,
    self. start button = self. ui.pushButton 17
    self. step button = self. ui.pushButton 18
    self. solver button = self. ui.pushButton 19
    self. hint label = self. ui.label 5
    self. moves label = self. ui.label 2
    self. time label = self. ui.label 4
    self.set hint(START GAME HINT)
    self.lock solver()
    self. connect button(self. ui.pushButton 17, self. controller.chose start)
    self. connect cells(self. controller.try move cell)
  def connect cells(self, slot): # Підключення сигналів кнопок до методу
    for cell in self. cells:
       cell.pressed.connect(partial(slot, self. cells.index(cell)))
  def disconnect cells(self):
                                 # Відключення методів від кнопок
    for cell in self. cells:
       cell.disconnect()
  def update field(self, values): # оновлення поля
    for button, value in zip(self. cells, values):
       button.setText(str(value).replace(str(FIELD SIZE), ""))
  def switch to reorder(self, space ind): #Перемикання у режим користувацького
задавання поля
    self. disconnect cells()
    self. connect cells(self. controller.chose reorder cell)
    self. cells[space ind].setFlat(False)
  def switch to move(self):
                               # Перемикання у режим переміщення
    self.__disconnect_cells()
    self. connect cells(self. controller.try move cell)
  def swap text(self, ind1, ind2): # Обмін текстом між кнопками
    cell1 = self. cells[ind1]
    cell2 = self. cells[ind2]
    saved = cell1.text()
    cell1.setText(cell2.text())
```

```
cell2.setText(saved)
  def enable start(self): # увімкнення можливості почати гру
    self. connect button(self. start button, self. controller.end reorder)
  def block start(self): # блокування можливості почати гри
    self. disconnect button(self. start button)
  def finish reorder(self): # вихід із режиму користувацького задавання поля
    self. connect button(self. start button, self. controller.chose start)
    self.switch to move()
  def solver start(self): # зміна тексту кнопки автоматичного розв'язування при
його увімкненні
    self. solver button.setText(OFF SOLVER BUTTON)
  def solver end(self): # зміна тексту кнопки автоматичного розв'язування при
його вимиканні
    self. solver button.setText(ON SOLVER BUTTON)
  def moves count update(self, moves count): # оновлення тексту лічильника
кроків
    self. moves label.setText(str(moves count))
  def timer update(self, sec count): # оновлення відображення таймера
    self. time label.setText(f"{sec count // MIN TO SEC:02}:{sec count %
MIN TO SEC:02}")
  def connect buttons(self): # підключення кнопок інтерфейсу
    self. connect button(self. start button, self. controller.chose start)
    self.__connect_button(self.__step_button, self.__controller.make_solution_step)
    self. connect button(self. solver button, self. controller.switch solver)
  def connect button(self, button, slot): # підключення окремої кнопки
    self. disconnect button(button)
    button.clicked.connect(slot)
    button.setStyleSheet("")
  @staticmethod
  def disconnect button(button): # відключення кнопки
    try:
      button.disconnect() # повертає помилку, якщо жодний сигнал не підключено
      button.setStyleSheet(BLOCKED STYLESHEET)
    except TypeError:
```

pass

```
def switch flat(self, ind): # перемикає стан Flat кнопки
    cell = self. cells[ind]
    cell.setFlat(not cell.isFlat())
  def set frog(self): # змінює текст порожньої клітинки
    self. cells[-1].setText(FROG)
  def remove frog(self, ind): # прибирає текст порожньої клітинки
    self. cells[ind].setText("")
  def connect solver(self): # підключення кнопок розв'язування
    self.__connect_button(self.__step_button, self.__controller.step_pushed)
    self. connect button(self. solver button, self. controller.switch solver)
  def lock solver(self): # підключення кнопок розв'язування
    self. disconnect button(self. step button)
    self. disconnect button(self. solver button)
  def set hint(self, text): # зміна тексту напису-підказки
    self. hint label.setText(text)
Solver.py
from Graph import LockableGraph
from Constants import *
class Solver:
  def init (self, field):
    self. field = field
    self.__graph = LockableGraph(FIELD_SIZE)
    self. seq = []
  def solve(self):
                    # розв'язування ігрового поля
    for i in range(FIELD SIDE - 3):
       self. fill line(i, vertical=False)
       self. fill line(i, vertical=True)
    self. fill line(FIELD SIDE - 3, vertical=False)
    self. fill two of five()
    self. fill last three()
    return self. seq
```

```
def in place(self, *arr ind): # перевірка чи відповідають вершини кінцевому
розташуванню
    for ind in arr ind:
       if self. field.arr[ind] != ind + 1:
         return False
    return True
  def add moves(self, *moves): # додавання переміщень у результуючий масив
    for move in moves:
       self. seq.append(move)
       self. field.space swap(move)
  def move space to(self, dest): # переміщення пробілу у вказану позицію
    prev = self.__field.space_ind
    path = self. graph.shortest path search(prev, dest)
    for i in path:
       self. add moves(i - prev)
       prev = i
  def move value to(self, val, dest): # переміщення клітинки із вказаним
значенням у задану позицію
    prev = self. field.value ind(val)
    path = self.__graph.shortest_path search(prev, dest)
    for i in path: \# n<sup>3</sup>
       self. graph.close vert(prev)
       self. move space to(i)
      self. graph.open_vert(prev)
       self. add moves(prev - i)
       prev = i
  def fill line(self, num, vertical): # заповнення рядка або стовпця кінцевими
значеннями
    if vertical:
       along, across = DOWN, RIGHT # заповнення стовпця
       beg, end = (num + 1) * FIELD SIDE + num, FIELD SIDE*(FIELD SIDE-1) +
num
    else:
       along, across = RIGHT, DOWN # заповнення рядка
       beg, end = num * (FIELD SIDE + 1), FIELD SIDE*(num + 1)-1
    if self. in place(*(range(beg, end + 1, along))):
       self. graph.close vert(*(range(beg, end + 1, along)))
       return
    for i in range(beg, end, along):
       self. move value to(i + 1, i)
```

```
self. graph.close vert(i)
    self. move space to(end + across)
    if not self. in place(end):
       self. move value to(end + 1, end + across)
       self. graph.close vert(end + across)
       self. move space to(end + 2 * -along + across)
       path = [-across, along, along, across, -along, -across, -along, across]
       self. add moves(*path)
      self. graph.open vert(end + across)
       self. graph.close vert(end)
  def fill two of five(self): # заповнення третього стовпця з кінця
    start = FIELD SIZE + UP + 3 * LEFT
    if not self. in place(start, start + DOWN):
       self. move value to(start + DOWN + 1, start)
       self.__graph.close vert(start)
       self. move space to(start + DOWN + RIGHT)
       if self. field.arr[start + DOWN] == start + 1:
         path = [LEFT, UP, RIGHT, DOWN, RIGHT, UP, LEFT, LEFT, DOWN,
RIGHT]
         self. add moves(*path)
       self. move value to(start + 1, start + RIGHT)
       self.__graph.close_vert(start + RIGHT)
       self. graph.open vert(start)
       self. move value to(start + DOWN + 1, start + DOWN)
       self. graph.close vert(start + DOWN)
       self. add moves(RIGHT)
       self. graph.open vert(start + RIGHT)
       self. graph.close vert(start)
    else:
      self.__graph.close vert(start)
       self. graph.close vert(start + DOWN)
  def fill last three(self): # заповнення останніх трьох позицій
    for ind in FIELD SIZE + UP + LEFT - 1, FIELD SIZE + UP - 1, FIELD SIZE +
LEFT - 1:
       self.__move_value_to(ind + 1, ind)
       self. graph.close vert(ind)
```

Field.py

from InversionCounter import InversionCounter as InvCount from random import shuffle from Constants import *

```
class Field:
  def init (self):
    self.arr = []
    for i in range(1, FIELD SIZE + 1):
       self.arr.append(i)
    self.space ind = FIELD SIZE - 1
    self.space x = FIELD SIDE - 1
    self.space y = FIELD SIDE - 1
  def find space(self): # оновлення параметрів індексів пробілу
    self.space ind = self.value ind(FIELD SIZE)
    self. update space coords()
  def update space coords(self): # оновлення параметрів стовпця та рядка
пробілу
    self.space x, self.space y = \
       self.space ind % FIELD SIDE, self.space ind // FIELD SIDE
  def value ind(self, val): # повертає індекс певної клітинки
    return self.arr.index(val)
  def invar(self): # перевіряє, чи може поле бути розв'язаним
    check arr = self.arr.copy()
    check arr.remove(FIELD SIZE)
    inv = InvCount(check arr)
    inversions par = inv.num inver() % 2
    space y par = (FIELD SIDE - self.space y - 1) \% 2
    return space y par == inversions par
  def space swap(self, change): # змінює пробіл із сусідньою клітинкою
    if change in DIRECTIONS:
       self.two elements swap(self.space ind, self.space ind + change)
       self. update space coords()
  def two elements swap(self, ind1, ind2): # змінює місцями дві клітинки за
індексами
    self.arr[ind1], self.arr[ind2] = self.arr[ind2], self.arr[ind1]
    self.find space()
  def next to space(self, ind): # перевіряє чи знаходиться клітинка поруч із
пробілом
    return self.space ind - ind in DIRECTIONS
```

```
def shuffle arr(self): # змінює поле випадковим чином
    prev = self.arr.copy()
    while self.is sorted() or self.arr == prev:
       shuffle(self.arr)
    self.find space()
  def is sorted(self): # перевіряє чи відсортоване поле
    return self.arr == list(range(1, FIELD SIZE + 1))
  def matrix view(self): # повертає рядок матричного представлення поля
    res = ""
    for i in range(FIELD SIDE):
       for i in range(FIELD SIDE):
         res += f''{str(self.arr[i * FIELD_SIDE + j]).replace(str(FIELD_SIZE), ' '):>2}
       res += "\n"
    return res
Graph.py
from MyQueue import MyQueue
from copy import deepcopy
from Constants import *
class Graph:
  def init (self, adj list):
    self. adj list = adj list
  @staticmethod
  def puzzle adj list(): # повертає список суміжності для гри у 15
    adj list = {i: [] for i in range(FIELD SIZE)}
    for i in range(FIELD SIZE - FIELD SIDE):
       adj list[i].append(i + FIELD SIDE)
       _adj_list[i + FIELD_SIDE].append(i)
    ind = 0
    for i in range(FIELD SIDE):
       for j in range(FIELD SIDE - 1):
         adj list[ind].append(ind + 1)
          adj list[ind + 1].append(ind)
         ind += 1
```

```
ind += 1
     return adj list
  def shortest path search(self, beg, end): # знаходить найкоротший шлях між
вершинами
    queue = MyQueue()
     p = [-1] * FIELD SIZE
     p[beg] = None
     v = beg
     while v != end: # n
       for u in self. adj list[v]: # n0^2
          if p[u] == -1:
            p[u] = v
            queue.enqueue(u)
       v = queue.dequeue()
     res = []
     while v = beg:
       res.append(v)
       \mathbf{v} = \mathbf{p}[\mathbf{v}]
     return list(reversed(res))
class LockableGraph(Graph):
  def init (self, size):
     self. opened vert = set(range(size))
     self. full = self.puzzle adj list()
     Graph. init (self, deepcopy(self. full))
  def close vert(self, *v): # видаляє вершину
     for i in v:
       if i not in self.__opened_vert:
          continue
       self. opened vert.remove(i)
       for j in self. adj list[i]: # c
          self. adj list[j].remove(i) # n
       self. adj list[i] = []
  def open vert(self, *v): # повертає раніше видалену вершину
     for i in v:
       if i in self.__opened_vert:
          continue
       self. opened vert.add(i)
```

```
for j in self.__full[i]: # c
  if j in self.__opened_vert:
     self._adj_list[j].append(i) # c
     self. adj_list[i].append(j) # c
```

InversionCounter.py

```
class InversionCounter:
  def init (self, arr):
    self. arr = arr
  def num inver(self): # обраховує кількість інверсій в масиві
    return self. inv merge sort(0, len(self. arr) - 1)
  def inv merge sort(self, l, r): # обраховує кількість інверсій у підмасиві
    if 1 == r:
       return 0
    m = r + 1 >> 1
    sw1 = self. inv merge sort(1, m)
    sw2 = self. inv merge sort(m + 1, r)
    swap count = self. merge(1, m, r)
    return sw1 + sw2 + swap count
  def merge(self, 11, r1, r2): # об'єднує два підмасиви та повертає кількість
інверсій
    i1 = 11
    i2 = r1 + 1
    new arr = \lceil \rceil
    swap count = 0
    while i1 \leq= r1 and i2 \leq= r2:
       if self. arr[i1] <= self.__arr[i2]:
         new arr.append(self. arr[i1])
         i1 += 1
       else:
         new arr.append(self. arr[i2])
         i2 += 1
          swap count += r1 - i1 + 1
    self. arr[11:r2+1] = new arr + self. <math>arr[i1:r1+1] + self. arr[i2:r2+1]
    return swap count
```

MyQueue.py

```
class MyQueue:
def __init__(self):
```

```
self. queue = []
  def enqueue(self, el): # дадає елемент в кінець черги
    self. queue.append(el)
  def dequeue(self): # видаляє та повертає перший елемент черги
    return self. queue.pop(0)
DialogView.py
from UiStartDialog import UiStartDialog
from UiEndDialog import UiEndDialog
from PyQt5.QtWidgets import QDialog
class StartDialogView(QDialog):
  def init (self, controller):
    super(StartDialogView, self). init ()
    self. controller = controller
    self. ui = UiStartDialog()
    self. ui.setupUi(self)
    self. ui.pushButton.clicked.connect(self.close)
    self. ui.pushButton 2.clicked.connect(self.close)
    self. ui.pushButton.clicked.connect(self. controller.random reorder)
    self. ui.pushButton 2.clicked.connect(self. controller.user reorder)
class EndDialogView(QDialog):
  def init (self, controller):
    super(EndDialogView, self). init ()
    self. controller = controller
    self. ui = UiEndDialog()
    self. ui.setupUi(self)
    self. ui.pushButton.clicked.connect(self.close)
    self. ui.pushButton 2.clicked.connect(self.close)
```

self. ui.pushButton.clicked.connect(self. controller.save to file)

UiMainWindow.py

from PyQt5 import QtCore, QtWidgets

```
class UiMainWindow(object):
  def setupUi(self, MainWindow): # налаштовує інтерфейс
    MainWindow.setObjectName("MainWindow")
    MainWindow.resize(900, 725)
    MainWindow.setMinimumSize(QtCore.QSize(900, 725))
    MainWindow.setMaximumSize(QtCore.QSize(900, 725))
    MainWindow.setSizeIncrement(QtCore.QSize(612, 826))
    MainWindow.setStyleSheet("QLabel{font:600 18pt \"FreeMono\" bold;\n"
                               color: white \\n"
                   "QLabel#label 5{font-size: 18px}\n"
                   "QPushButton{font:600 22pt \"FreeMono\" bold;\n"
                               color: white \\n"
                   "OWidget{background-color: darkgray}\n"
                   "QLabel{background-color: none}\n"
                   "OWidget#centralwidget{background-color: gray}\n"
                   "QPushButton{background-color: gray}\n"
                   "QPushButton#pushButton 17{font:600 17pt \"FreeMono\"
bold;\n"
                               color: white \\n"
                   "QPushButton#pushButton 18{font:600 17pt \"FreeMono\"
bold;\n"
                               color: white \\n"
                   "QPushButton#pushButton 19{font:600 17pt \"FreeMono\"
bold;\n"
                               color: white}")
    self.centralwidget = QtWidgets.QWidget(MainWindow)
    self.centralwidget.setObjectName("centralwidget")
    self.gridLayoutWidget 2 = QtWidgets.QWidget(self.centralwidget)
    self.gridLayoutWidget 2.setGeometry(QtCore.QRect(90, 210, 435, 435))
    self.gridLayoutWidget 2.setObjectName("gridLayoutWidget 2")
    self.gridLayout 2 = QtWidgets.QGridLayout(self.gridLayoutWidget 2)
    self.gridLayout 2.setContentsMargins(10, 10, 10, 10)
    self.gridLayout 2.setSpacing(5)
    self.gridLayout 2.setObjectName("gridLayout 2")
    self.pushButton 4 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 4.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 4.setSizePolicy(sizePolicy)
```

```
self.pushButton 4.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 4.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 4.setSizeIncrement(QtCore.QSize(0, 0))
    self.pushButton 4.setObjectName("pushButton 4")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 4, 0, 3, 1, 1)
    self.pushButton 8 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 8.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 8.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 8.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 8.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 8.setObjectName("pushButton 8")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 8, 1, 3, 1, 1)
    self.pushButton 7 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 7.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 7.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 7.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 7.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 7.setObjectName("pushButton 7")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 7, 1, 2, 1, 1)
    self.pushButton 11 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
OtWidgets. OSizePolicy. Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 11.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 11.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 11.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 11.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 11.setObjectName("pushButton 11")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 11, 2, 2, 1, 1)
    self.pushButton 14 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
```

```
sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 14.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 14.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 14.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 14.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton_14.setObjectName("pushButton 14")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 14, 3, 1, 1, 1)
    self.pushButton_9 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
OtWidgets. OSizePolicy. Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 9.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 9.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 9.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 9.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 9.setObjectName("pushButton 9")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 9, 2, 0, 1, 1)
    self.pushButton 3 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 3.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 3.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 3.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 3.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 3.setSizeIncrement(QtCore.QSize(0, 0))
    self.pushButton 3.setObjectName("pushButton 3")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 3, 0, 2, 1, 1)
    self.pushButton = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
    sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton.setObjectName("pushButton")
```

```
self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton, 0, 0, 1, 1)
    self.pushButton 15 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 15.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 15.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 15.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 15.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 15.setObjectName("pushButton 15")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 15, 3, 2, 1, 1)
    self.pushButton 16 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 16.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 16.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 16.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton_16.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 16.setText("")
    self.pushButton 16.setFlat(True)
    self.pushButton 16.setObjectName("pushButton 16")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 16, 3, 3, 1, 1)
    self.pushButton 5 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
OtWidgets. OSizePolicy. Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 5.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 5.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 5.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 5.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 5.setSizeIncrement(QtCore.QSize(0, 0))
    self.pushButton 5.setObjectName("pushButton 5")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 5, 1, 0, 1, 1)
    self.pushButton 13 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
```

```
sizePolicy.setVerticalStretch(0)
```

```
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 13.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 13.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 13.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 13.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 13.setObjectName("pushButton 13")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 13, 3, 0, 1, 1)
    self.pushButton 12 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
OtWidgets. OSizePolicy. Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 12.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 12.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 12.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 12.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 12.setObjectName("pushButton 12")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 12, 2, 3, 1, 1)
    self.pushButton 2 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 2.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 2.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton_2.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 2.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 2.setObjectName("pushButton 2")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 2, 0, 1, 1, 1)
    self.pushButton 10 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
QtWidgets.QSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 10.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 10.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 10.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 10.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 10.setObjectName("pushButton 10")
    self.gridLayout_2.addWidget(self.pushButton_10, 2, 1, 1, 1)
```

```
self.pushButton 6 = QtWidgets.QPushButton(self.gridLayoutWidget 2)
    sizePolicy = QtWidgets.QSizePolicy(QtWidgets.QSizePolicy.Minimum,
OtWidgets.OSizePolicy.Minimum)
    sizePolicy.setHorizontalStretch(0)
    sizePolicy.setVerticalStretch(0)
sizePolicy.setHeightForWidth(self.pushButton 6.sizePolicy().hasHeightForWidth())
    self.pushButton 6.setSizePolicy(sizePolicy)
    self.pushButton 6.setMinimumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 6.setMaximumSize(QtCore.QSize(100, 100))
    self.pushButton 6.setObjectName("pushButton 6")
    self.gridLayout 2.addWidget(self.pushButton 6, 1, 1, 1, 1)
    self.pushButton 18 = QtWidgets.QPushButton(self.centralwidget)
    self.pushButton 18.setGeometry(QtCore.QRect(590, 410, 251, 91))
    self.pushButton 18.setObjectName("pushButton 18")
    self.pushButton 19 = QtWidgets.QPushButton(self.centralwidget)
    self.pushButton 19.setGeometry(QtCore.QRect(590, 530, 251, 91))
    self.pushButton 19.setObjectName("pushButton 19")
    self.gridLayoutWidget 3 = QtWidgets.QWidget(self.centralwidget)
    self.gridLayoutWidget 3.setGeometry(QtCore.QRect(90, 60, 435, 131))
    self.gridLayoutWidget 3.setObjectName("gridLayoutWidget 3")
    self.gridLayout 3 = QtWidgets.QGridLayout(self.gridLayoutWidget 3)
    self.gridLayout 3.setSizeConstraint(QtWidgets.QLayout.SetMinimumSize)
    self.gridLayout 3.setContentsMargins(10, 10, 10, 10)
    self.gridLayout 3.setSpacing(5)
    self.gridLayout 3.setObjectName("gridLayout 3")
    self.label 2 = QtWidgets.QLabel(self.gridLayoutWidget 3)
    self.label 2.setMinimumSize(QtCore.QSize(129, 0))
    self.label 2.setMaximumSize(QtCore.QSize(129, 16777215))
    self.label 2.setAlignment(QtCore.Qt.AlignRight | QtCore.Qt.AlignTrailing |
QtCore.Qt.AlignVCenter)
    self.label 2.setObjectName("label 2")
    self.gridLayout 3.addWidget(self.label 2, 0, 1, 1, 1)
    self.label = QtWidgets.QLabel(self.gridLayoutWidget 3)
    self.label.setMinimumSize(QtCore.QSize(267, 0))
    self.label.setMaximumSize(QtCore.QSize(267, 16777215))
    self.label.setObjectName("label")
    self.gridLayout 3.addWidget(self.label, 0, 0, 1, 1)
    self.label 3 = QtWidgets.QLabel(self.gridLayoutWidget 3)
    self.label 3.setMaximumSize(QtCore.QSize(420, 16777215))
    self.label 3.setObjectName("label 3")
    self.gridLayout 3.addWidget(self.label 3, 1, 0, 1, 1)
    self.label 4 = QtWidgets.QLabel(self.gridLayoutWidget 3)
    self.label 4.setMinimumSize(QtCore.QSize(129, 0))
```

```
self.label 4.setMaximumSize(QtCore.QSize(129, 16777215))
    self.label 4.setAlignment(QtCore.Qt.AlignRight | QtCore.Qt.AlignTrailing |
QtCore.Qt.AlignVCenter)
    self.label 4.setObjectName("label 4")
    self.gridLayout 3.addWidget(self.label 4, 1, 1, 1, 1)
    self.pushButton 17 = QtWidgets.QPushButton(self.centralwidget)
    self.pushButton 17.setGeometry(QtCore.QRect(590, 80, 251, 91))
    self.pushButton 17.setObjectName("pushButton 17")
    self.label 5 = QtWidgets.QLabel(self.centralwidget)
    self.label 5.setGeometry(QtCore.QRect(590, 225, 251, 131))
    self.label 5.setText("")
    self.label 5.setAlignment(QtCore.Qt.AlignCenter)
    self.label 5.setWordWrap(True)
    self.label 5.setObjectName("label 5")
    MainWindow.setCentralWidget(self.centralwidget)
    QtCore.QMetaObject.connectSlotsByName(MainWindow)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 17, self.pushButton 18)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 18, self.pushButton 19)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 19, self.pushButton)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton, self.pushButton 2)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 2, self.pushButton 3)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 3, self.pushButton 4)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 4, self.pushButton 5)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 5, self.pushButton 6)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 6, self.pushButton 7)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 7, self.pushButton 8)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 8, self.pushButton 9)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 9, self.pushButton 10)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 10, self.pushButton 11)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 11, self.pushButton 12)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 12, self.pushButton 13)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 13, self.pushButton 14)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 14, self.pushButton 15)
    MainWindow.setTabOrder(self.pushButton 15, self.pushButton 16)
     translate = QtCore.QCoreApplication.translate
    MainWindow.setWindowTitle( translate("MainWindow", "Tpa y 15"))
    self.pushButton 4.setText( translate("MainWindow", "4"))
    self.pushButton 8.setText( translate("MainWindow", "8"))
    self.pushButton 7.setText( translate("MainWindow", "7"))
    self.pushButton 11.setText( translate("MainWindow", "11"))
    self.pushButton 14.setText( translate("MainWindow", "14"))
    self.pushButton 9.setText( translate("MainWindow", "9"))
```

```
self.pushButton 3.setText( translate("MainWindow", "3"))
    self.pushButton.setText( translate("MainWindow", "1"))
    self.pushButton 15.setText( translate("MainWindow", "15"))
    self.pushButton 5.setText( translate("MainWindow", "5"))
    self.pushButton 13.setText( translate("MainWindow", "13"))
    self.pushButton 12.setText( translate("MainWindow", "12"))
    self.pushButton 2.setText( translate("MainWindow", "2"))
    self.pushButton 10.setText( translate("MainWindow", "10"))
    self.pushButton 6.setText( translate("MainWindow", "6"))
    self.pushButton 18.setText( translate("MainWindow", "Наступний \n"
                                   "крок"))
    self.pushButton 19.setText( translate("MainWindow", "Автоматичне\n"
                                   "розв'язування"))
    self.label 2.setText( translate("MainWindow", "0"))
    self.label.setText( translate("MainWindow", "переміщень"))
    self.label 3.setText( translate("MainWindow", "час гри"))
    self.label 4.setText( translate("MainWindow", "00:00"))
    self.pushButton 17.setText( translate("MainWindow", "Почати нову\n"
                                   "rpy"))
main.py
from MainController import MainController
def main():
  MainController()
```

if name == ' main ':

main()